

Holger K. Nielsens tale ved Socialistisk Folkepartis landsmøde

Taler

Holger K. Nielsen
Partiformand for Socialistisk
Folkeparti

Dato

2. april 2005

Sted

Lundegaardskolen, Herning

Omstændigheder

Holger K. Nielsen var partiformand for Socialistisk Folkeparti fra 1991 til 2005. Efter ham overtog Villy Søvndal rollen som partiformand.

- 1 Folketingsvalget blev en skuffelse for SF. Men det er værre, at danskerne må leve med Anders Fogh endnu en periode.

- 5 Vi skal fortsat leve med et skattestop, der demonterer velfærdssamfundet og skaber mere privatisering.

Vi skal fortsat have en statsminister, som skylder magten en fremmedfjendsk retorik og Pia Kjærsgaards reaktionære holdninger.

- 10 Vi skal fortsat leve med en regering, som er mere optaget af kortsigtet populisme end af langsigtede løsninger.

Vi skal fortsat være vidne til uansvarlighed overfor miljøet.

- 15 Vi vil opleve endnu en periode, hvor folkeskolen bliver kasterbold i en reaktionær kulturkamp for mere disciplin og gammeldags faglighed.

Vi vil fortsat være vidne til en udenrigspolitik, der er underlagt George W. Bush og den amerikanske militære tænkning.

20

Alt det er selvsagt langt værre end det faktum, at SF gik 0,4% tilbage ved valget. Det betyder ikke, at vores tilbagegang er ligegyldig. For vi burde være gået frem efter 4 år med Fogh og en valgkamp, hvor socialdemokraterne havde åbenlyse vanskeligheder med at slå igennem.

25

Der har været mange bud på, hvorfor vi gik tilbage. Den debat skal vi tage – ærligt, selvkritisk og uden at vi skyder skylden på alle andre end os selv. Men vi skal samtidig gøre det fremadrettet.

30

Vi skal ikke være grædekoner, hvor på siger, at alt hvad vi har gjort har været forkert.

For det har det jo ikke.

35

Vi skal være stolte over, at SF gennem årene har haft en væsentlig indflydelse på den politiske, økonomiske og kulturelle udvikling i det her land.

Vi fik en central placering i 90'ernes politik og har en stor andel i den

40

økonomiske genoprejsning og faldet i arbejdsløsheden.

Vi er blevet et vigtigt parti i kommunalpolitikken. SF-borgmestre i stadig flere byer har fået væsentlig og positiv indflydelse på den lokale politik.

45

Vi er blevet det centrale parti i dansk Europa-politik. Vi stod i spidsen for det nej i 1992, der satte demokrati og folkelighed på den europæiske dagsorden. Det var et konstruktivt nej, hvor vi kunne sige ja, da vore krav var blevet opfyldt. Vi sagde nej til ØMU'en fordi den var et forkert svar på Europas udfordringer, men det var ikke destruktivt. Vi kunne derfor sige ja til Nice-traktaten og den

50

nye forfatningstraktat, fordi vi er stærke tilhængere af udvidelsen.

Vi har vedvarende sat miljøet på dagsordenen. Når intet parti i dag kan komme godt fra at sige, at de ikke prioriterer miljøet, er det jo ikke kommet af sig selv.

Det skyldes vores langvarige og stædige arbejde for en grøn dagsorden. Det er jo også derfor, at der i Danmark ikke findes et egentligt grønt parti. Det er SF, som i Danmark udfylder den rolle, men det unikke for os er, at vi sammenkæder miljøet med en social dagsorden. Vi er både et rødt parti og et grønt parti – det er vores styrke.

55

Vi har været den konsekvente sociale samvittighed i dansk politik, hvad også afspejlede sig i den politik, der blev ført, da vi havde indflydelse.

60

Vi har været en markant stemme i krigsmodstanden og vores modstand imod Irak-krigen har været konsekvent.

Vi har taget stilling i udlændingepolitikken – det gjorde vi også, da socialdemokraterne og de radikale i 90'erne gennemførte den ene stramning efter den anden. Vi stemte imod. Vores modstand imod 24-årsreglen er
70 konsekvent. For os er alternativet ikke en lige så diskriminerende 21-årsregel, men derimod lige rettigheder for alle danskere.

Hvis vi ser tilbage på valgkampen, så var den meget apolitisk. Det skyldes ikke mindst, at det lykkedes Anders Fogh den første dag at kortslutte debatten om
75 velfærd og fordelingspolitik. Hans plan om forbedringer for i alt 24 mia. kr. var fup fra ende til anden, men det lykkedes ham at skjule cirkusnummeret i et røgslør af økonomiske beregninger, så der blev skabt det indtryk, at regeringen jo ville det samme som vi andre. Der var tale om en helt bevidst kalkule fra regeringens spindoktorer med ét eneste formål: at gøre valget til et personvalg
80 mellem Fogh og Lykketoft.

Det blev umuligt at trænge igennem med konkret politik. Valgkampen kom til at handle om alt muligt andet og her må vi erkende at vi kom til kort.

85 Det er der ingen grund til at pive over, men vi må diskutere, hvordan vi bliver bedre til at føre valgkamp – på betingelser, som på mange måder har forandret sig.

Moderne politik handler i mindre grad om substans og mere om personer, spillet og smarte gimmicks. Det kan vi selvsagt ikke bare lukke øjnene for, men
90 jeg vil alligevel advare imod, at vi falder i en grøft, hvor politisk indhold erstattes af tom overflade.

Først og fremmest vil vi ikke være særlig gode til det. Hele SF's grundlag bygger
95 på en ideologisk tilgang til samfundet. Modsætning andre partier hverken kan eller vil vi smide det over bord af hensyn til magten og fordi politiske ideologier påstås at være noget bras.

Jeg skal medgive, at man ikke kommer på forsiden af avisen ved at kalde sig
100 socialist. Men det betyder altså ikke, at jeg af den grund skal opgive mit ståsted.

Jeg er socialist og jeg vil fortsat være socialist – og det ligegyldigt om det passer ind i en politisk offentlighed, hvor idépolitikken erstattes af overfladepolitikken.

Vi må aldrig blive et parti, der laver designerpolitik – vi skal fortsat tro på argumenternes kraft. Der er nogle, som påstår at det er gammeldags – jamen, på det punkt er vi så gammeldags.

110

Overfladepolitikken medfører en degenerering af det politiske liv. Demokratiet er i sin essens en kamp mellem forskellige politiske ideer. Hvis vi fjerner fokus fra det af hensyn til en offentlighed, som vil have underholdning, bliver politikken i sidste ende meningsløs. Når vi er aktive i SF, skyldes det jo at vi vil forandre samfundet - ikke at vi vil være en del af showbizz.

115

Og jeg tvivler på, at befolkningen i længden vil acceptere degenereringen. For når vi skræller overfladen væk, så er der jo problemer der skal løses. Der er en virkelighed udenfor cirkusteltet, som almindelige mennesker oplever. Og jeg kan forsikre, at virkeligheden kan være en meget hård modstander.

120

Vi står overfor mange nye udfordringer. Vi skal have fornyelse af vores politik og af vores organisation. Vi skal have nye personer i front, men i den proces må vi ikke glemme det historiske grundlag for vort parti.

125

SF blev dannet som et demokratisk, socialistisk parti. Aksel Larsen ville en socialisme på danske forudsætninger og på et utvetydigt demokratisk grundlag. Han ville en 3. vej mellem socialdemokratisk tilpasning og kommunistisk mangel på demokrati. Han ville et ”socialistisk folkeparti”, som tog udgangspunkt i arbejderbevægelsen, men som var andet og mere end et snævert klasseparti.

130

Mange var skeptiske overfor hans projekt. Kommunisterne mente, at det ville blive et nyt socialdemokrati. Socialdemokraterne, at det var en kommunistisk ulv i fåreklæder

135

Men SF var levedygtigt og har siden præget den danske venstrefløj og det danske samfund. Det skyldes, at vi i hele perioden har fastholdt dette perspektiv.

140

Der har været mange rystelser under vejs. I 1967 ville en sekterisk venstrefløj gøre op med partiets folkelige og demokratiske grundlag. I 1977 ville en højrefløj gøre op med det socialistiske grundlag. I begge tilfælde blev det afvist.

145 Af den enkle grund, at dette partis eksistensberettigelse ligger i at kunne fastholde sammenhængen mellem det folkelige, det demokratiske og det socialistiske. Vi har altid befundet os i et spændingsfelt mellem reform og revolution. Mellem den daglige ”brød-i skabet-politik” og de mere langsigtede visioner.

150 Vi har fastholdt grundlaget, men vi har også fornyet det.

Vi indså på et tidligt tidspunkt, at miljøkampen måtte integreres i kampen for social retfærdighed. Bl.a. ud fra den enkle erkendelse, at det ikke hjælper meget at slå for en mere retfærdig fordeling af goderne, hvis vi samtidig ødelægger det naturgrundlag, der skal producere dem.

160 Vi inddrog på et tidligt tidspunkt kvindekampen en som en del af klassekampen. Af den indlysende årsag, at der også foregår en undertrykkelse i forholdet mellem kønnene. Og vi er imod enhver form for undertrykkelse – ligegyldigt, hvor det finder sted.

Derfor er vores kamp for ligestilling også en kamp for etnisk ligestilling. Der foregår en diskrimination af etniske minoriteter, som vi med vort ideologiske grundlag naturligvis bekæmper.

165 Vi har anlagt et nyt syn på det europæiske samarbejde. Hvor vi tidligere ensidigt anskuede EU som kapitalens redskab, har vi nu erkendt at det er en kampplads mellem højre og venstre. Som ligger i forlængelse af den nationale kampplads.

170 Vi har altså gennem årene løbende fornyet og tilpasset vores politik til nye tider. Men det har gået som en rød tråd gennem vores fornyelse, at vi har holdt fast i det demokratisk-socialistiske grundlag, der er partiets kerne.

175 Vi er ikke et grønt parti – vi er et rød-grønt parti og vi skal fortsat være et rød-grønt parti.

Vi er ikke et feministisk parti – vi er et socialistisk parti, som prioriterer feministiske forandringer i samfundet.

180 Vi er ikke et etnisk parti – vi er et parti for alle mennesker, som vil slå for social retfærdighed, men i denne kamp er det vigtigt at slå for etniske minoriteters

rettigheder.

185 Vores EU-politik er ikke udtryk for, at vi er blevet en del af den a-politiske ja-
front, der sammen med en lige så a-politisk nej-front, har domineret den danske
Europa-debat siden 1972. Vores EU-politik er socialistisk. Demokratisk-
socialistiske forandringer må i dag nødvendigvis have et europæisk perspektiv og
vores vision er at gennemføre forandringer i Europa sammen med ligesindede
190 kræfter i andre lande.

Vi skal fornyelse – ja.

Vi skal fastholde kontinuiteten – ja.

195

Vi skal formulere en moderne venstreorientering i det 21. århundrede - i et
samfund under enorme forandringer.

200

Globaliseringen giver nye udfordringer her i Danmark og stiller krav om et
stærkere internationalt perspektiv.

205

Det gamle industrisamfund er på retur og erstattes af et nyt, som vi kun kender
konturerne af og som vi i virkeligheden ikke har navn på. Videnssamfundet,
informationssamfundet, risikosamfundet – kært barn har mange navne. Det vi
ved er, at fremtidens kampe ikke er de samme som fortidens.

210

Men – og det er vigtigt: det er jo ikke ensbetydende med, at klassekampen er
død og borte, således som højrefløjen i Socialdemokratiet – inspireret af Tony
Blair og Anders Fogh – ynder at fremhæve.

215

Vel er der stadig færre ansatte i de gamle industrijobs. Vel skabes der nye jobs i
servicesektoren og blandt designere. Men det er jo ikke ensbetydende med, at
alle danske lønmodtagere pludselig tilhører en såkaldt kreativ klasse, som sidder
og drikker café-latte på de mondæne cafeer, hvorefter de går på arbejde og
realiserer sig selv.

220

Der er fortsat mennesker, som arbejder i beskidte jobs, som slides ned, som ikke
realiserer noget som helst af sig selv i jobbet, som har stor risiko for at blive
arbejdsløse, som ikke kommer på dyre efteruddannelseskurser. De findes altså –
og de findes både i den private og offentlige sektor.

Og selvom samfundet generelt oplever en enorm økonomisk fremgang, er der
altså omkring 800.000 mennesker i den arbejdsdygtige alder, som er stødt
225 udenfor arbejdsmarkedet. Hvor resten af samfundet siger: jer har vi ikke plads
til.

Danmark har fortsat en social underklasse, som SF skal slå for.

230 Klassekamp har altid været og skal altid være en kamp for større lighed og
muligheden for, at alle kan udfolde sig. Det har altid været både fordelingskamp
og kulturkamp. Den såkaldte værdikamp er aldeles ikke et nyt fænomen. Den
har været en afgørende krumtap i den europæiske venstrebevægelses
århundredlange kamp for en ny social orden. Men modsat de borgerlige har vi
235 altid fastholdt sammenhængen mellem værdikampen og den sociale kamp.

Vi skal forbinde den gamle klassekamp med de håb og drømme, som findes hos
andre lag og nye grupper. Vi skal mere klart understrege socialismen som et
frihedsprojekt. Som en vision om menneskelig frigørelse fra de snærende bånd,
240 der ligger i lønarbejdet og den markedsførelse der reducerer alle livsområder til
mål for økonomisk overskud. Det er frigørelse fra en stat, som i bureaukratisk
overmod reducerer mennesker til klienter og forbrugere.

·
245 Det er en vision om et arbejdsliv, hvor vi kan realisere og selv gennem arbejdet.
Hvor vi har indflydelse, hvor vi alle kan bruge vores kreativitet, hvor vi
begejstres over det produkt, vi laver, hvor vi føler ansvar overfor arbejdspladsen,
hvor vi hver dag føler en tilfredsstillelse ved at gå på arbejde. Og hvor denne
250 mulighed for at realisere sig selv gennem arbejdet ikke er forbeholdt en lille elite
i den kreative klasse. Så også rengøringsassistenten, slagteriarbejderen, gartneren,
sygehjælperen, buschaufføren får disse muligheder.

Denne vision forudsætter en vidtstrakt demokratisering af det økonomiske liv. I
255 det 20. århundrede blev det politiske demokrati udfoldet. Det 21. århundrede
skal være det århundrede, hvor vi gennemfører det økonomiske demokrati.

Socialisme er en vision om det ”gode liv”. Danmark er ét af verdens rigeste
lande, men vi er nødt til at spørge os selv, om det også er et godt samfund, når

statistikken viser, selvmordsfrekvensen er én af de højeste i verden. Nå vi kan konstatere et kolossalt medicinforbrug. Når vi kan observere en snigende ensomhed hos stadig flere. Når prisen for effektiviteten er stress og familier, der ikke kan hænge sammen – med børnene som de store tabere. Når vreden over
265 utilstrækkeligheden går ud over mennesker med en anden religion og en anden hudfarve.

Også her står vi i en værdikamp. Skal vi have skattelettelser og et større privat forbrug, når prisen er, at fællesskabet forslumrer? Hvilken glæde har børnene af
270 dyrt legetøj, hvis der skæres ned i normeringerne på daginstitutionerne? Ønsker vi flere penge til at renovere vore private huse, hvis prisen er at de offentlige folkeskoler forfalder.

Fogh-regeringens skattestop er en bevidst undergraving af fællesskabet. Det er
275 en bevidst strategi for at lade egoismen sejre over solidariteten. Det er en strategi for at lade det private få overtaget i forhold til det offentlige. Vi har masser af økonomiske argumenter imod den borgerlige regerings skattestopspolitik, men det centrale er værdikampen.

280 Vi vil det modsatte af Fogh. Vi ønsker at fællesskabet skal blive stærkere i forhold til det private. Vi ønsker et liv, der bygger på menneskelighed frem for markedsgørelse. Vi accepterer ikke et samfund der brækker over med en stor underklasse, som skubbes ud og hvor Fanden tager de bageste.

285 Det her er en værdikamp, men det er også en social kamp. For i vores vision om et stærkt fællesskab ligger også et krav om økonomisk omfordeling. Vi har i Danmark 90.000 fattige børn. For dem er perspektivet ikke at få en større bil – det er at have penge til at deltage i fritidsaktiviteter som andre børn. Det er at kunne holde den børnefødselsdag, de ikke har råd til.

290 For os er det gode liv ikke kun et anliggende for os selv. Det er også et spørgsmål om, hvordan naboen har det. Det er en politisk kamp for det solidariske fællesskab. Det er derfor, vi er socialister.

295 For et par dage siden kunne man læse i avisen, at Danmark har verdens bedste erhvervsklima. Det var ikke en påstand, der blev fremført af nogle obskure venstreorienterede økonomer. Det var såmænd et analyseinstitut, der hedder ”Economist Intelligence Unit”, som har nær tilknytning til The Economist.

300

Jamen, hvordan kan det dog passe når vi dagligt får at vide, at erhvervslivet flygter ud af landet fordi vi har for høje skatter og for meget velfærd? Jo, som de siger: godt nok har vi høje skatter, men det skaber samtidig social stabilitet, sammenhængskraft og en befolkning, der generelt er veluddannet og kan tænke selv.

305

Her ligger en central pointe i hele globaliseringsdebatten. Den danske velfærd er ikke en forhindring, men en forudsætning for at vi kan klare os i fremtidens konkurrence.

310

Den er også en forudsætning for, at samfundet ikke falder fra hinanden. Det er derfor at vi skal forsvare den solidariske velfærd, men vi skal samtidig kritisere de bureaukratiske og umyndiggørende træk, der også er en del af den moderne velfærdsstat.

315

Det er ydmygende, når arbejdsløse smides rundt i et aktiveringssystem, hvor de gøres til klienter og hvor de ikke har indflydelse. Det er dumt når dagpengesystemet er blevet så indviklet, at sagsbehandlerne skal være på konstant efteruddannelse for at finde ud af reglerne. Det er lige så dumt, når man klemmer luften ud af små erhvervsdrivende gennem bureaukrati og blankettrykkeri.

320

Det er fuldstændig ødelæggende, når mennesker kommer i klemme fordi stat, amter og kommuner spekulerer i en kassetænkning, hvor målet er at smide aben videre – i stedet for at hjælpe de mennesker der skal hjælpes.

325

Derfor skal vedvarende slås for fornyelse i den offentlige sektor. Vi skal forebygge i stedet for at blot at reparere skaderne. Vi skal tage magten fra bureaukraterne og give den til brugerne og de ansatte. Vi skal have selvforvaltningsaftaler – mere samfund mindre stat.

330

Vi skal skabe et grønt venstre. Inde i os selv ved vi jo godt, at det går galt, hvis vi ikke radikalt ændrer den økonomiske vækstmodel, som i øjeblikket styrer verden. Vi ved, at olien er ved at slippe op. Vi ved, at store klimaforandringer er på vej. Vi ved, at vores del af verden ikke vedvarende kan bruge størstedelen af jordens ressourcer.

335

340 Vi er grønne realister – men vi er også grønne optimister. Tingene kan forandres, hvis vi vil det – det er jo derfor, vi er i politik. Vi kan omlægge vores energiforbrug, skabe energibesparelser, satse radikalt på vedvarende energi – og samtidig skabe jobs på det.

345 Vi udarbejdede forrige år den store grønne plan, hvor vi område for område påviste, at det kan lade sig gøre at gå i en mere miljøvenlig retning og samtidig udvikle livskvaliteten. På trafikområdet, på fødevareområdet, i skattepolitikken, i energipolitikken, i beskæftigelsespolitikken er det muligt at skabe bæredygtighed. Men det forudsætter et opgør med den liberalisme, der sætter snævre erhvervsinteresser højere end miljøet. Det forudsætter at vi bevidst 350 udvikler Danmark til et grønt foregangsland.

Vi vil et samfund med tolerance og frihed til forskellighed. Det yderste højre har skabt en beskidt stemning med dets fremmedfjendske retorik. Regeringen har gjort Danmark til et strammerland i udlændingepolitikken. Det rammer de 355 etniske minoriteter med det rammer også de mange danskere, som rejser ud og godt vil have en ægtefælle med sig hjem igen. Dem har vi ikke plads til. De får besked på at blive væk eller evt. slå sig ned i Malmø, som har fået en koloni af afviste danske statsborgere.

360 Regeringen vil begrænse tvangsægteskaber. Det vil vi også. Vi er også imod både arrangerede ægteskaber og tvangsægteskaber. Ethvert menneske skal have frihed til selv at vælge sin ægtefælle. Det er ikke et anliggende for forældrene, men det er altså heller ikke et anliggende for staten.

365 Vi vil ikke være med til at knægte grundlæggende menneskerettigheder gennem en 24-års regel, som skaber diskrimination og har meget tvivlsomme virkninger.

Kampen for kærlighedsægteskabet er en kamp imod forældede kulturmønstre. Det er en kamp, som venstrefløjens har kæmpet de sidste hundrede år. Det har 370 været en sej kamp, men den er trods alt lykkedes. Men der har aldrig været hurtige snuptagsløsninger.

Det er kulturkamp. Vi vil solidaritet i forhold til de etniske minoriteter. Vi vil give dem muligheder. Men vi vil ikke acceptere kvindeundertrykkelse fordi den 375 finder sted i kulturmønstre og hos mennesker, som vi ellers støtter.

Kampen for kvinders rettigheder og frigørelse er universel. Det har været en lang kamp, hvor venstrefløjens har ført an. Men den er så sandelig ikke slut – heller
380 ikke i forhold til danske kvinders ligestilling. Se på lønstatistikkerne. Se på hvem der har magten. Se på hvordan mændene fortsat vægrer sig ved at tage barselsorlov. Og se på hvor skævt der bliver set på mænd, som faktisk tager den. Derfor er den feministiske kamp så vigtig.

385 Der er lang vej endnu – både for indvandrerkvinder og danske kvinder.

Og lad os så blive fri for snakken om, at integration er et spørgsmål om at tilpasse sig danskheden og danske værdier. Danskheden udtrykkes også af en Søren Krarup, en Pia Kjærsgård, en Anders Fogh og jeg vil til enhver tid afvise at
390 skulle tilpasse mig de værdier, som de mennesker står for. Så har jeg mere til overs for min lokale pakistanske kioskejer. Han er ganske vist muslim og ikke kristen som de tre andre, men jeg er flintrende lige glad.

Det vigtige er, at han som medborger er en del af samfundet. At han udfører et
395 stykke arbejde og gør nytte.

Integration er ikke danskhed – det er medborgerskab. Det er plads til alle i fællesskabet og det uafhængig af race, etnicitet og religion.

400 Vi skal have internationalt udsyn og vores politik skal overskride nationalstatens rammer.

Vi har derfor fået mere positivt syn på det europæiske samarbejde.

405 EU-debatten har spillet en meget stor rolle i SF-debatten de seneste år. Det er vel naturligt, når et parti bevæger sig fra at være et hårdt modstanderparti til at være kritisk-positivt overfor samarbejdet.

Men vi har også fået os placeret som en meget central aktør i hele debatten om
410 Danmarks fremtid i Europa.

Det skyldes, at vi – trods påstande om det modsatte – har haft sammenhæng i vores politik.

415 Vi var stærkt medvirkende til det danske nej til Maastricht-traktaten i juni 1992.

Men det var ikke et destruktivt nej.

420 Det var et nej, som åbnede døren for en helt ny debat om folkelighed og demokrati i det europæiske samarbejde. Og vi stod fast på at kunne holde de løfter, som hele nej-fløjen havde givet før folkeafstemningen: at der kunne laves en aftale med de andre lande, hvor Danmark kunne stå udenfor de områder, som i særlig grad var udtryk for et Europas forenede Stater.

425 Det førte frem til Det nationale Kompromis og Edinburgh-aftalen. Det var ikke spor nemt. Det var ikke særlig taktisk – jeg tror næppe at Anders Fogh havde gjort det. Havde vi dengang haft en spindoktor, ville han helt sikker have frarådet os at gå med. Det kostede os medlemmer. Vi mistede vælgere ved folketingsvalget i 1994. Mange blev vrede på os.

430 Men det var rigtigt at gøre det, for politik er ikke bare taktik. Der er også noget, som hedder politisk anstændighed. Vi hverken ville eller kunne løbe fra de løfter, vi havde givet før folkeafstemningen. Vi kunne ikke spille hasard med Danmarks fremtid i Europa, når vi havde skabt et nej med argumenter om, at
435 man trygt kunne stemme nej uden at det ville få negative konsekvenser.

I de følgende år oplevede vi at ja-partierne forsøgte at løbe fra det, de var gået til folkeafstemning på. Der var pludselig ingen grænser for, hvor skadelig det nationale kompromis var, og debatten kom til at fokusere på at få dem ophævet
440 så hurtigt som muligt.

Det var ganske besynderligt. Der var indgået en kontrakt med befolkningen med den klare præcisering, at der var tale om en ”ny og langsigtet danske Europa-politik”. En sådan kontrakt går man da ikke ud og ophæver kort tid
445 efter at den er indgået.

Da Nyrup-regeringen forsøgte at ophæve ØMU-undtagelsen i 2000 satte vi os imod.. Vi så ingen argumenter for at ændre i kontrakten og udviklingen har siden bekræftet, at vi så rigtigt.

450 Debatten er på mange måder vendt helt på hovedet. De nej-partier som i 93 betegnede undtagelserne som et ”nationalt forræderi” har i dag taget dem til deres hjerte og forsvarer dem som en mor forsvarer sit spædbarn. Omvendt har de andre ja-partier konsekvent forsøgt at nedgøre undtagelserne og få dem

fjernet.

De eneste, som har stået fast, er altså os. Det var os, som var fadder til det nationale kompromis. Det var os som i de følgende år stod fast og forsvarede det.

Men vi har samtidig også åbnet op for at diskutere det. Naturligvis – når der opstår nye forudsætninger, er det nødvendigt at drøfte om en 12 år gammel kontrakt fortsat er tidssvarende.

I hele det her forløb har vi haft et klart strategisk perspektiv:

- Vi anser EU som en nødvendig ramme for det europæiske samarbejde og kampen mellem højre og venstre på europæisk plan.

- Vi er modstandere af en ny europæisk statsdannelse – et Europas forenede Stater – som vil skabe flere problemer end det løser. Vi tager i stedet udgangspunkt i, at det europæiske kontinent er meget forskelligt og at det kræver en stor grad af fleksibilitet i samarbejdet.

- Vi er store tilhængere af EU's udvidelse. Det er vi primært af sikkerhedspolitiske grunde. En indfasning i et demokratisk, civiliseret samarbejde er den mest effektive medicin imod de krige og den nationalisme, som i århundreder har redet det europæiske kontinent som en mare. Af denne grund er vi også tilhængere af, at Tyrkiet bliver medlem af EU.

.

Vi skal holde fast i en positiv, kritisk og offensiv EU-politik, hvor målet er at forandre

EU skal være et projekt for venstrefløjen, fordi ikke mindst vi har en interesse i, at der skabes en politisk modmagt til både den globale kapitalisme og den amerikanske dominans i verdenspolitikken.

Vi skal gøre EU til normalpolitik, så de politiske skel mellem højre og venstre bliver vigtigere end de skel der er mellem nationalstaterne.

495 Nationalismen skal være fortidens værk og køres på historiens mødding.
Fremtiden skal skabes af europæiske medborgere, som på grundlag af nationale
forskelligheder arbejder sammen om at løse problemer. Samtidig med at de tager
de skænderier og konflikter, som er kernen i ethvert demokrati.

500 Tiden er løbet fra de a-politiske ja- og nej-bevægelser. Det bliver for fattigt at
forholde sig til EU ud fra, om man siger ja eller nej. Ja til hvad? Nej til hvad? EU
er jo meget forskelligt. Der er godt og skidt. Der er noget, der er progressivt og
noget der er reaktionært. Der er ting, der gavner højrefløjen og ting, som gavner
venstrefløjen.

505 Som ved alt andet afhænger det af de politiske styrkeforhold.

Her er det vores opgave at styrke venstreorienteringen på europæisk plan – på
samme måde som vi dagligt slås for at styrke venstreorienteringen på det lokale
510 plan og det nationale plan.

Vi skal se EU i et globalt perspektiv.

Vi er vidne til svimlende globale uligheder, som er den nye tids største
515 sikkerhedspolitiske udfordring.

Vi kan ikke lukke øjnene for den djævelske sammenhæng mellem den globale
fattigdom og de globale miljøproblemer. Naturligvis ønsker den fattige verden
en materiel vækst, som vi kender, men det vil yderligere udplyndre det
520 naturgrundlag, som allerede i dag befinder sig i yderste armod.

Det er jo ikke mindst derfor, at grøn miljøpolitik og rød omfordelingspolitik
hænger sammen. Man ikke være grøn uden samtidig at være rød.

525 Det er simpelthen umuligt at forestille sig en løsning af de globale
miljøproblemer, medmindre der samtidig gennemføres en radikal omfordeling
af jordens ressourcer. Hvor vi i den rige verden skærer ned på vores
ressourceforbrug, så der bliver mere plads til den fattige verden – samtidig med
at vi formindsker de økologiske ubalancer.

530 Det kræver handling og globale aktører, som sætter en ny dagsorden.

535 Gør EU det? Nej, EU er i dag alt for præget af en traditionel tænkning om økonomisk vækst og gammeldags sikkerhedspolitik.

Kan EU blive en sådan aktør? Ja, hvis vi på venstrefløjten og i den grønne bevægelse bliver stærke nok, så vi kan presse de europæiske regeringer og EU-systemet til en ny rolle.

540

Det gælder også i forholdet til den amerikanske dominans.

Irak-krigen var en fejltagelse og det er en skændsel, at Danmark ukritisk har støttet denne krig, der blev startet på et løgnagtigt grundlag.. Det er blamerende, at Danmark er medansvarlig for de krigshandlinger, der har kostet op imod 100.000 civile irakere livet og for de overgreb i bl.a. Abu Graib-fængslet, der er en del af krigen. Vi skal derfor fastholde kravet om, at de danske tropper skal trækkes hjem. Jeg vil kraftigt opfordre radikale og socialdemokrater til at genoverveje deres støtte til den danske militære tilstedeværelse. Få dog Danmark ud af der morads.

550

George W. Bush er en katastrofe og det er altafgørende, at den mand ikke fortsat kan styre verden på samme måde som han styrer køerne på sin ranch i Texas.

555 Jeg ved at mange ikke bryder sig om at høre det, men det er ikke desto mindre sandheden: i den verden vi kender i dag, er det kun EU, som kan levere et demokratisk, civiliseret modspil til USA.

Rusland bevæger sig imod et diktatur, hvor Putin med velsignelse fra Bush får lov til at fortsætte nedslagtningen af tjetjenerne.

560

Kina er med syvmileskridt på vej til at blive en global stormagt, men Gud nåde det, hvis alternativet til Bush bliver et Kina, der fortsat er et brutalt diktatur, hvor den økonomiske vækst drives frem af slavearbejde og en udbytning af arbejderklassen, som ingen anden kapitalisme har præsteret magen til.

565

Nej vi er nødt til at gå ind i vores tid og tage et ansvar som europæere og det Europa, vi er en del af.

570 Og på trods af alle gebrækkelighederne, så er EU noget andet end både USA, Kina og Rusland.

575 Vi tager det internationale retssystem alvorligt – og det var jo ikke mindst derfor, en række EU-lande gik imod Irak-krigen.

Vi har nogle velfærdstraditioner, som giver en helt anden økonomisk model end dem vi kender fra USA og Kina.

580 Vi er langt mere opmærksomme på blød sikkerhedspolitik end en amerikansk præsident, som ensidigt fokuserer på militære løsninger.

Vi har brug for handlekraftigt EU – også i den globale politik. Derfor siger vi også ja til den nye forfatningstraktat.

585 Ikke fordi den er fremragende, for det er den bestemt ikke. Men den er bedre end Nice-traktaten og en forudsætning for, at EU kommer til at fungere.

590 Det er sidste gang, jeg holder den indledende tale på SF's landsmøde. Det er samme sted, som da jeg for 14 år siden blev valgt som jeres tillidsmand. Der er naturligvis løbet mange tanker gennem hovedet på mig, siden jeg traf min beslutning om at trække mig.

595 Kan vi gennemføre et ledelsesskifte på en ordentlig måde?

Kan vi vende tilbagegangen til en ny fremgang?

600 Hvordan skal SF placere sig i et politisk billede, hvor i øjeblikket er ganske klemte?

Hvordan kan vi blive dynamo i at vælte Fogh og få skabt en ny regering?

Alt i alt er jeg optimist.

605 Vi er i gang med et formandsskifte efter de gode demokratiske traditioner, vi er vant til. Og det tjener alle formandskandidaterne til ære, at de har været i stand til at gennemføre den proces.

610 Vi kan se, at venstreorienterede holdninger har fået en renæssance hos mange unge mennesker. SF blev det største part ved de skolevalg der blev afholdt i

valgkampen og SFU oplever en stor medlemsfremgang.

615 Vore muligheder ligger i at fastholde en linie, hvor vi udvikler visioner og skaber resultater.

Hvor vi lidenskabeligt kritiserer de mange uretfærdigheder, men hvor vi også anviser løsninger. Vi skal være Danmarks sociale stemme – vi skal være Danmarks grønne stemme. Vi skal være partiet, som konsekvent forsværer
620 menneskerettighederne. Vi skal bæres af det internationale engagement, som er en forudsætning for, at denne verden kommer på rette spor.

Vi skal slås for frihed i fællesskab og gå i nærkamp med højrefløjen i kultur- og værdikampen. Vi skal tilbagevise de gentagne påstande om at fornyelse er det
625 samme som mere privatisering, markedsgørelse og større ulighed.

Vi har et ansvar for at skabe billeder om en fremtid, der udvikler sig i en helt anden retning. Men vi har også et ansvar for, at disse billeder faktisk bliver til virkelighed.
630

Det vigtigste er imidlertid, at vi fastholder det indre sammenhold.

Vi skal slås med de andre, men ikke med os selv. Vi har et ansvar overfor de mennesker, som stemmer på os. Vi har et ansvar for, at verden kommer på rette
635 vej. Vi kan ikke tillade os at være navlebeskuende i en tid, hvor der så desperat er brug for de ideer, vi står for.

Kære partifæller: vi skal have en ny ledelse for vort parti. Men den nye ledelse skal løse de samme problemer, som stadigvæk er der. Vi skal være et stærkt parti
640 for at kunne løse dem.

Det er jer, som kan skabe den styrke. Det er jer, som kan bære ideerne videre til andre. Det er jer som skaber den organisme, som er sjælen i SF og som er årsagen til, at jeg til stadighed tror på SF. Og vil slås for det
645

Det har jeg gjort i de 14 år, jeg har været formand. Det vil jeg gøre de næste 14 år og de næste 14 år igen.

For det her parti er så værdifuldt, at det er værd både at tro på og slås for.

Kilde

Fra prof. Robert Klemmensens private samling

Kildetype

Digitalt manuskript

655

Tags

Afskedstale, Politisk tale, Socialistisk Folkeparti

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/holger-k-nielsens-tale-ved-sfs-landsmoede-2005>

660

665

670

675

680

685